

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PAGAL 2018 M. GRUODŽIO 31 D. BŪKLĘ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Biržų rajono savivaldybės administracijos steigėja – Biržų rajono savivaldybės taryba. Administracijos buveinė – Vytauto g. 38, LT – 41143, Biržai. Juridinių asmenų registre įregistruota kodu 188642660.

Biržų rajono savivaldybės administracija yra Biržų rajono savivaldybės įstaiga, visiškai išlaikoma iš Biržų rajono savivaldybės biudžeto. Ją sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir 8 struktūriniai padaliniai – seniūnijos (savivaldybės administracijos filialai). Administracija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai priskirtas viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo organizavimo funkcijas.

2018 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo – 206 darbuotojai.

Biržų rajono savivaldybės administracija turi aštuonis padalinius:

1. Biržų miesto seniūnija, kodas 188642856, Rotušės g. 25, Biržai;
2. Nemunėlio Radviliškio seniūnija, kodas 288643610, Biržų g. 5, Nem. Radviliškio mst., Biržų r.;
3. Pačeriaukštės seniūnija, kodas 188643043, Pačeriaukštės I k., Biržų r.;
4. Pabiržės seniūnija, kodas 188643577, Biržų g. 2, Pabiržės mst., Biržų r.;
5. Papilio seniūnija, kodas 188643424, Rožių g. 20, Papilio mst., Biržų r.;
6. Parovėjos seniūnija, kodas 188643381, Parovėjos k., Biržų r.;
7. Širvėnos seniūnija, kodas 188643239, Rotušės g. 25, Biržai;
8. Vabalninko seniūnija, kodas 188643196, B. Sruogos g. 11a, Vabalninkas, Biržų r.;

Finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 2018 metų paskutinės dienos duomenis. Finansinių ataskaitų rinkinys parengtas pagal VSAFAS taikytinus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų sudarymui formas.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Biržų rajono savivaldybės administracija taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, Biržų rajono savivaldybės administracija vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1–ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

2. Apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

- 2.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;
- 2.2. patikima, nes:
 - 2.2.1. teisingai nurodo Biržų rajono savivaldybės administracijos finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;
 - 2.2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

- 2.2.3. nešališka, netendencinga;
- 2.2.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);
- 2.3. visais reikšmingais atvejais išsami.
- 3. Biržų rajono savivaldybės administracija pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat.
- 4. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas.
- 5. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI, METODAI IR TAISYKLĖS

6. Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Biržų rajono savivaldybės administracija vadovaujasi valstybinio sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS).

7. Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinė atskaitomybė sudaroma taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

- 7.1. kaupimo;
- 7.2. subjekto;
- 7.3. veiklos tęstinumo;
- 7.4. periodiškumo;
- 7.5. pastovumo;
- 7.6. piniginio mato;
- 7.7. palyginimo;
- 7.8. atsargumo;
- 7.9. neutralumo;
- 7.10. turinio viršenybės prieš formą.

8. Biržų rajono savivaldybės administracija, sudarydama biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:

- 8.1. pinigų;
- 8.2. subjekto;
- 8.3. periodiškumo;
- 8.4. pastovumo;
- 8.5. piniginio mato.

9. Pagal subjekto principą Biržų rajono savivaldybės administracija laikoma apskaitos vienetu: atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitoje registruojamas tik jos patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ir savivaldybių turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis, registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

10. Biržų rajono savivaldybės administracijai leidžiamos vykdyti ūkinės operacijos nustatytos teisės aktuose. VSAFAS nustatyti faktiškai įvykusių ūkinių operacijų apskaitos metodai ir taisyklės. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitos politikoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti viešojo sektoriaus subjektui leidžia jo veiklą

reglamentuojantys teisės aktai.

11. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurai ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

12. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Biržų rajono savivaldybės administracijos sąskaitų plano sąskaitose taikant Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

13. Toliau pateikiama Biržų rajono savivaldybės administracijos taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

NEMATERIALUSIS TURTAS

14. Nematerialiojo turto apskaitos politika nustatyta 13–ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22–ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

15. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13–ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

16. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

17. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

18. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

19. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Tam tikro nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

20. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui Biržų rajono savivaldybės administracija taiko nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros aprašytos Nematerialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

22. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta 12–ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22–ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

23. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“ ir 2014 11 05 nutarimas Nr. 1215 kuriuo nustatyta, kad iki 2014 m. gruodžio 31 d. įsigyto ar pasigaminto materialiojo turto grupavimas dėl naujai nustatomos minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės apskaitos registruose nekeičiamas bei Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. A-1033) ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

24. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS. Į smulkesnes grupes ilgalaikis materialusis turtas skirstomas pagal įstaigos poreikį.

25. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

26. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

27. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomi tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios yra laikomos esminiu turto pagerinimu ir apskaitoje registruojamos 12–ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka didinant šio ilgalaikio materialiojo turto vertę).

28. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

29. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

30. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ypatumai detalai nustatyti Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

31. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimtį, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

BIOLOGINIS TURTO IR MINERALINIAI IŠTEKLIAI

32. Biologinio turto ir mineralinių išteklių apskaitos politika nustatyta 16–ajame VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai“.

33. Biologinis turtas pripažįstamas ir grupuojamas pagal VSAFAS nustatytus kriterijus.

34. Pirminio pripažinimo ir paskesnio vertinimo metu biologinio turto grupės vienetas įvertinamas ir finansinėse ataskaitose parodomas vienu iš šių būdų:

34.1. tikrąja verte;

34.2. įsigijimo ar pasigaminimo savikaina (iki kol bus nustatyta šio turto tikroji vertė).

35. Paskesnio vertinimo metu turtas, kuriam taikomas įsigijimo savikainos metodas:

35.1. apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimo nuostolius;

35.2. papildomai toje pačioje teritorijoje pasodintų naujų daugiamečių augalų įsigijimo ir pasodinimo išlaidomis didinama parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikaina.

36. Biologinio turto nuvertėjimo požymiai gali būti:

36.1. sunykęs (prarastas) turto vienetas ar jo dalis;

36.2. turtas neatlieka savo funkcijų.

37. Biologinio turto tikroji vertė nustatoma remiantis tokio paties turto rinkos kaina. Jei tokios rinkos nėra ir nėra galimybių, tikroji biologinio turto vertė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintomis normatyvinėmis kainomis, jei jos nustatytos remiantis ne senesnėmis nei praeitų finansinių metų biologinio turto rinkos kainomis., biologinio turto tikroji vertė nustatoma pagal (teikiant prioritetą pirmiau einančiam papunkčiui):

37.1. paskiausiai įvykusių analogiškų sandorių rinkos kainą, jei nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos ekonominės sąlygos iš esmės nepasikeitė;

37.2. panašaus turto rinkos kainas, patikslintas atsižvelgiant į turto skirtumus.

38. Biologinio turto ir mineralinių išteklių apskaitos ypatybės aprašomos Biologinio turto ir mineralinių išteklių apskaitos ir vertinimo tvarkos apraše.

ATSARGOS

39. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8–ajame VSAFAS „Atsargos“.

40. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

41. Strateginės atsargos vertinamos įsigijimo savikaina, išskyrus VSAFAS nustatytus atvejus. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Biržų rajono savivaldybės administracija taiko atsargų įkainojimo būdą – konkrečių kainų būdą. Automobilių kuras gali būti pajamuojamas taikant vidutinių kainų metodą.

42. Atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, išmainius, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, išmainomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje

registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

43. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė (ir vertinė) apskaita turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose Biudžetinių įstaigų atsargų apskaitos tvarkos apraše nustatyta tvarka.

44. Atsargų apskaitos ypatumai aprašomi Atsargų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

FINANSINIS TURTAS

45. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14–ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17–ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

46. Biržų rajono savivaldybės administracija finansinis turtas yra skirstomas ilgalaikį ir trumpalaikį.

47. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

47.1. ilgalaikės investicijos į kitų subjektų nuosavybės vertybinius popierius;

47.2. ilgalaikės investicijos į skolos vertybinius popierius;

47.3. po vienerių metų gautinos sumos;

47.4. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

48. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

48.1. trumpalaikės investicijos į skolos vertybinius popierius;

48.2. trumpalaikės investicijos į kitų subjektų nuosavybės vertybinius popierius;

48.3. per vienerius metus gautinos sumos;

48.4. pinigai ir jų ekvivalentai;

48.5. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

INVESTICIJOS Į VERTYBINIUS POPIERIUS

49. Investicijos į kontroliuojamuosius subjektus (kuriuose Biržų rajono savivaldybės administracija turi 50 proc. ir daugiau balsavimo teisių), asocijuotuosius subjektus (kuriuose Biržų rajono savivaldybės administracija turi nuo 20 proc. iki 50 proc. balsavimo teisių) ir kitus subjektus (kuriuose Biržų rajono savivaldybės administracija turi mažiau nei 20 proc. balsavimo teisių) Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitoje pirminio pripažinimo momentu ir registruojamos ir finansinėse ataskaitose parodomos įsigijimo savikaina.

50. Investicijos į asocijuotuosius subjektus, išskyrus viešąsias įstaigas, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje parodomos taikant nuosavybės metodą.

51. Investicijas registruojant apskaitoje savikainos metodu, po įsigijimo jų vertė nėra koreguojama priklausomai nuo įmonės ar viešosios įstaigos veiklos rezultato, tačiau koreguojama įvertinant investicijų nuvertėjimą.

52. Investicijos į kitus nuosavybės vertybinius popierius ir skolos vertybinius popierius pirminio pripažinimo metu įvertinamos įsigijimo savikaina. Vėliau šis finansinis turtas įvertinamas taip:

52.1. ilgalaikis finansinis turtas, laikomas galimam pardavimui, – tikrąja verte. Investicijos į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti 17–ajame VSAFAS nurodytais būdais, finansinėse ataskaitose turi būti įvertintos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius;

52.2. ilgalaikis finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, – amortizuota savikaina;

52.3. trumpalaikis finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

53. Investicijų į vertybinius popierius apskaitos ypatumai aprašomi Finansinio turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

GAUTINOS SUMOS

54. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

55. Vėliau ilgalaikės ir trumpalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

56. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose.

FINANSAVIMO SUMOS

57. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20–ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

58. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus kriterijus.

59. Finansavimo sumos – viešojo sektoriaus subjekto iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas viešojo sektoriaus subjekto įstatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir viešojo sektoriaus subjekto gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas viešojo sektoriaus subjekto išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą.

60. Biržų rajono savivaldybės administracijos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

60.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

60.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

61. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti ilgalaikiam arba trumpalaikiam nepiniginiam turtui įsigyti.

62. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

63. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

64. Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos Biržų rajono savivaldybės administracijos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos.

65. Gautos ir perduotos privataus sektoriaus subjektams finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip Biržų rajono savivaldybės administracijos sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

66. Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitoje finansavimo sąnaudomis perduotos sumos pripažįstamos tik tuomet, kai Biržų rajono savivaldybės administracija kitus viešojo sektoriaus subjektus finansuoja savo uždirbtomis lėšomis.

67. Finansavimo sumų apskaitos ypatumai bus detalčiai nustatyti Finansavimo sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

68. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17–ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18–ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“, 19–ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24–ajame VSAFAS „Išmokos darbuotojams ir pensijų planai“.

69. Biržų rajono savivaldybės administracijos visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

69.1. ilgalaikiai atidėjiniai (pvz., atidėjiniai dėl Biržų rajono savivaldybės administracija iškeltų teisminių ieškinų, kai tikėtina, kad dėl jų baigties Biržų rajono savivaldybės administracija turės sumokėti priteistas sumas);

69.2. ilgalaikės finansinės skolos;

69.3. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

70. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

70.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;

70.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

70.3. trumpalaikės finansinės skolos;

70.4. pervestinos subsidijos ir finansavimo sumos;

70.5. mokėtinos socialinės išmokos;

70.6. pervestinos sumos į biudžetus, fondus ir kitiems subjektams;

70.7. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;

70.8. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

71. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:

71.1. susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte;

71.2. iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikrąja verte;

71.3. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;

71.4. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

ATIDĖJINIAI

72. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Biržų rajono savivaldybės administracija turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta (pvz., jei Biržų rajono savivaldybės administracija iškeltas ieškinys ir 90 procentų tikėtina, kad Biržų rajono savivaldybės administracija privalės sumokėti ieškovui priteistą sumą, turi būti suformuotas atidėjiny, lygus

tikėtina sumokėti sumai). Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas). Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad parodytų tiksliausią dabartinį įvertinimą.

FINANSINĖ NUOMA (LIZINGAS)

73. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

74. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui.

75. Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje yra registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos ateityje mokėtinos palūkanos. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

76. Finansinės nuomos apskaitos ypatumai aprašomi Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

VEIKLOS NUOMA

77. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį.

ATGALINĖ FINANSINĖ NUOMA (LIZINGAS)

78. Jei parduotas turtas po pardavimo yra išsinuomojamas pagal atgalinės finansinės nuomos sutartį, pelnas, gautas pardavus turtą, tą laikotarpį, kurį turtas buvo parduotas, nepripažįstamas. Pelną, gautą pardavus turtą, atideda (registruoja apskaitoje būsimųjų laikotarpių pajamas) ir amortizuoja per likusį atgalinės finansinės nuomos būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, apskaičiuota nusidėvėjimo suma mažindama nusidėvėjimo sąnaudas. Atgalinės finansinės nuomos sutarties ekonominė prasmė prilyginama finansavimui už užstatą, kai finansinės nuomos davėjas skolina gavėjui pinigus, kaip užstatą naudodamas nupirktą ir išnuomotą turtą.

PAJAMOS

79. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9–ajame VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10–ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20–ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

80. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius arba sukuriant subsąskaitas.

81. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kai Biržų rajono savivaldybės administracija gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai Biržų rajono savivaldybės administracija gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos atėmus suteiktas nuolaidas.

82. Pajamomis laikoma tik pačios Biržų rajono savivaldybės administracijos gaunama ekonominė nauda. Biržų rajono savivaldybės administracijos pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra Biržų rajono savivaldybės administracijos gaunama ekonominė nauda. Jei Biržų rajono savivaldybės administracija yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir (arba) socialinės apsaugos fondams ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra Biržų rajono savivaldybės administracija pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

83. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

84. Pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Pajamų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

SĄNAUDOS

85. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11–ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

86. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

87. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinų sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant rinkos palūkanų normą.

88. Sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Sąnaudų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

89. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21–ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

90. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

91. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

TURTO NUVERTĖJIMAS

92. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

93. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, Biržų rajono savivaldybės administracija nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, Biržų rajono savivaldybės administracija nustato turto atsiperkamąją vertę ir palygina ją su turto balansine verte.

94. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę ir tą pačią sumą registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

95. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

96. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkurama anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

97. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

98. Turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai aptariami Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše, Nematerialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše, Atsargų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše ir Išankstinių apmokėjimų bei gautinų sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

99. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.

100. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad turtą reikės panaudoti įsipareigojimui padengti, yra labai maža,

informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai parodyti aiškinamajame rašte.

101. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos Biržų rajono savivaldybės administracijai ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra tikra, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

ĮVYKIAI PASIBAIGUS ATASKAITINIAM LAIKOTARPIUI

102. Įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės nustatytos 18–ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.

103. Įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteikia papildomos informacijos apie Biržų rajono savivaldybės administracijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMIEJI SKAIČIAI

104. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz., dėl draudiminio įvykio patirtų sąnaudų užskaita atliekama su gauta draudimo išmoka).

105. Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų ir apskaitinių įverčių pasikeitimai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS

106. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25–ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

107. Biržų rajono savivaldybės administracija turi tvarkyti apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – Biržų rajono savivaldybės administracijos pagrindinės veiklos dalys pagal atliekamas valstybės funkcijas, apimančios vienu ar keliomis Biržų rajono savivaldybės administracijos teikiamas viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją.

108. Biržų rajono savivaldybės administracija skiria šiuos segmentus:

- 108.1. bendrųjų valstybės paslaugų;
- 108.2. gynybos;
- 108.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- 108.4. ekonomikos sektoriaus;
- 108.5. aplinkos apsaugos;
- 108.6. būsto ir komunalinio ūkio;
- 108.7. sveikatos priežiūros;
- 108.8. poilsio, kultūros ir religijos;
- 108.9. švietimo;

108.10. socialinės apsaugos.

109. Apie kiekvieną segmentą pateikiama tokia informacija:

109.1. segmento sąnaudos;

109.2. segmento pinigų srautai.

110. Biržų rajono savivaldybės administracija turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų ir pajamų apskaitą tvarko pagal segmentus, t. y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

111. Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, pajamos ir sąnaudos, kurių priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, turi būti priskiriami didžiausią Biržų rajono savivaldybės administracijos veiklos dalį sudarančiam segmentui.

APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

112. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7–ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

113. Biržų rajono savivaldybės administracija pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti įvairių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia Biržų rajono savivaldybės administracijos finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

114. Biržų rajono savivaldybės administracija pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1–ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

115. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

116. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7–ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

117. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

118. Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti yra sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertinimą, taip pat poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

119. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:

119.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

119.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiams, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

120. Biržų rajono savivaldybės administracijos apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

121. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikomas Biržų rajono savivaldybės administracijos pasirinktas dydis nusidėvėjimui apskaičiuoti (pvz., nusidėvėjimo normatyvas).

APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS

122. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

123. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vienos vertinė išraiška arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 procento per finansinius metus gautų visų finansavimo sumų.

124. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

124.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

124.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

PASTABOS

1. Finansinės būklės ataskaitos pastabos

Finansinės būklės ataskaita – 2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 (1 psl.) priedas.

Pastaba Nr.1. Nematerialusis turtas (P03 18-21 psl.). Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikiami pagal 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 1 (20 psl.) priedą.

Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A-214 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo“ nustatytas naudingo tarnavimo laikas ilgalaikiam turtui. Informacija pateikiama 1 lentelėje.

1 lentelė. Nematerialaus turto naudingo tarnavimo laikas Biržų rajono savivaldybės administracijoje.

Eil. nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas (metais)
	Nematerialusis turtas	
1	Programinė įranga, jos licenzijos ir techninė dokumentacija	2
2	Patentai, išradimai, licencijos, įsigytos kitos teisės	6
3	Kitas nematerialusis turtas	4
4	Prestižas	5

Nematerialiojo turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, nėra.

Nematerialiojo turto, kuris yra visiškai amortizuotas, bet dar vis naudojamas veikloje, įsigijimo ar pasigaminimo savikainą sudaro 433.012,99 eurų.

Nebenaudojamo veikloje nematerialaus turto nėra.

Nematerialaus turto vienetų, kurių naudingo tarnavimo laikas neribotas, nėra.

Naujo turto, įsigyto perduoti, nėra.

Per ataskaitinį laikotarpį patikėjimo teise nematerialaus turto kitiems subjektams nebuvo perduota.

Tyrimų išlaidų, pripažintų to laikotarpio sąnaudomis, nebuvo.

Valstybei nuosavybės teise priklausančio, savivaldybės patikėjimo teise valdomo nematerialiojo turto balansinė vertė laikotarpio pradžioje ir laikotarpio pabaigoje yra 0 eurų (amortizuotas) (21 psl.).

Pastaba Nr.2. Ilgalaikis materialus turtas (P04 22-26 psl.). Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A-214 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo“ nustatytas naudingo tarnavimo laikas ilgalaikiam turtui. Informacija pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė. Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas Biržų r. savivaldybės administracijoje.

Eil. nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas (metais)
	MATERIALUSIS TURTAS	
5.	Pastatai	
5.1.	Kapitaliniai mūriniai pastatai (sienos 2,5 ir daugiau plytų storio, gelžbetonio; perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai ir betoniniai); monolitinio gelžbetonio pastatai, stambių blokų (perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai) pastatai	100
5.2.	Pastatai (sienos – iki 2,5 plytos storio, blokų, monolit. šlako, betono, lengvų šlako blokų, perdengimai ir denginiai – gelžbetoniniai, betoniniai arba mediniai)	75
5.3.	Tašytų rąstų pastatai	40
5.4.	Surenkamieji, išardomieji, moliniai ir kiti pastatai	15
6.	Infrastruktūros ir kiti statiniai	
6.1.	Infrastruktūros statiniai	
6.1.1.	Betoniniai, gelžbetoniniai, akmenys	60
6.1.2.	Metaliniai	35
6.1.3.	Mediniai	18
6.2.	Kiti statiniai	
6.2.1.	Drenažo sistemos, pralaidos, grioviai	70
6.2.2.	Kiti statiniai	15
7.	Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai	
7.1.	Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų restauravimo darbai	20
8.	Mašinos ir įrenginiai	
8.1.	Gamybos mašinos ir įrenginiai	10
8.2.	Ginkluotė, ginklai ir karinė technika	–
8.3.	Medicinos įranga	7
8.4.	Apsaugos įranga	6
8.5.	Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai	3
8.6.	Radio ir televizijos, inform. ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga	8
8.7.	Kitos mašinos ir įrenginiai	10
9.	Transporto priemonės	
9.1.	Lengvieji automobiliai ir jų priekabos	7
9.2.	Specialūs automobiliai	7
9.3.	Autobusai, krovininiai automobiliai, jų priekabos ir puspriekabės	6
9.4.	Kitos transporto priemonės	9
10.	Baldai ir biuro įranga	
10.1.	Baldai	8
10.2.	Kompiuteriai ir jų įranga	4
10.3.	Kopijavimo ir dokumentų dauginimo priemonės	4
10.4.	Kita biuro įranga	6
11.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	
11.1.	Scenos meno priemonės	8
11.2.	Muzikos instrumentai	20
11.3.	Ūkinis inventorių ir kiti reikmenys	6
11.4.	Specialieji drabužiai ir avalynė	2
11.5.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5

Informacija apie ilgalaikio turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 12 – ojo VSAFAS Ilgalaikis materialusis turtas“ 1 (25 psl.) priede.

2018 metais buvo atliktas turto pergrupavimas tarp turto grupių:

3 lentelė. Ilgalaikio turto pergrupavimas Biržų rajono savivaldybės administracijoje.

Turto grupė	Iškelta	Įkelta	Pergrupavimas
Gyvenamieji pastatai	-14,79	23169,60	23154,81
Kiti pastatai		23169,60	
Ilgalaikis materialus turtas, skirtas parduoti	-14,79*		
Kiti (negyvenamieji) pastatai	-23174,23	1456584,94	1433410,71
Nebaigta statyba ir esminio pagerinimo darbų įsigijimo savikaina		1290493,73	
Atsargos (sukurtas IT)		2242,70	
Infrastruktūros statinių įsigijimo savikaina		163848,51	
Gyvenamieji pastatai	-23169,60		
Ilgalaikis materialus turtas, skirtas parduoti	-4,63*		
Nebaigta statyba	-2702641,49		-2702641,49
Infrastruktūros statinių įsigijimo savikaina	-1412147,76		
Kiti pastatai	-1290493,73		
Infrastruktūros ir kiti statiniai	-163848,51	1412147,76	1248299,25
Nebaigta statyba ir esminio pagerinimo darbų įsigijimo savikaina		1412147,76	
Kiti pastatai	-163848,51		
*nusidėvėjęs turtas			

Turto pergrupavimas buvo atliktas dėl priimto sprendimo parduoti turtą (iškelta į trumpalaikio turto grupę „Ilgalaikis materialus turtas, skirtas parduoti“ 19,42 eur, tačiau visas turtas buvo nudėvėtas) ir pergrupavimo tarp turto grupių: pakeista turto paskirtis iš administracinės į gyvenamąją – 23.169,60 eur, pastatyta malkinė Pabiržės seniūnijoje – 2.242,70 eur, atskirti kempingo pastatai nuo infrastruktūros – 163.848,51 eur, užbaigti ilgalaikio turto rekonstravimo (Biržų kultūros centro – 488.516,40 eur) ir modernizavimo (Biržų ligoninės pastato – 801.977,33 eur) darbai, atlikta Anglininkų kaimo drenažo sistemos rekonstrukcija – 19.999,98 eur, kelio Biržai-Raubonys infrastruktūros statinių rekonstrukcija – 1.392.147,78 eur. Analogiškai turto pergrupavimui tarp turto grupių, buvo pergrupuotas ir jo nusidėvėjimas.

Ilgalaikio materialiojo turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas Biržų rajono savivaldybės administracijoje, įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra 14.732.629,34 eurai (22 psl.).

Ilgalaikio materialiojo turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, nėra.

Ilgalaikio materialiojo turto, kuris nebenaudojamas veikloje, likutinė vertė 60.035,41 eurai (22 psl.). Šis turtas perkeltas į 207 balansinę sąskaitą „Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti“.

Ilgalaikio materialiojo turto, kuris laikinai nenaudojamas veikloje, nėra.

Žemės, pastatų, kurie nenaudojami veikloje ir laikomi vien tik pajamoms iš nuomos, nėra.

Ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kurio finansinės nuomos sutarties laikotarpis nepasibaigęs, nėra.

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje, nėra.

Biržų rajono savivaldybės administracija turi žemės ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, kurių vertė perskaičiuojama remiantis Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko turimais masinio vertinimo duomenimis. Vertinimas tikrąja verte atliekamas pateikus paraišką, o paraiška pateikiama tik atliekant veiksmus su turimu turtu. Su žeme ir nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis veiksmai nebuvo atliekami, todėl žemės vertės pateikiamos tokios, kokios buvo registruotos pagal vėliausią nustatymo datą.

Turto, perduoto Turto bankui, nėra.

Apie valstybei nuosavybės teise priklausančio savivaldybės patikėjimo teise valdomą ilgalaikį materialųjį turtą informacija pateikiama 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 3 (26 psl.) priede.

Pagal panaudos sutartis perduotą turto balansinę vertę informacija pateikta 29 psl.

Apie pagal panaudos sutartis gauto turto verte, nurodyta sutartyje, informacija pateikta 46-47 psl.

Pastaba Nr. 3. Ilgalaikis finansinis turtas (P05, P06 27 psl.). Ilgalaikį finansinį turtą sudaro Biržų rajono savivaldybės administracijos turimos akcijos, įvertinus grynojo turto dalies pokyčius po įsigijimo. Investicijų pokytį per 2018 metus sudaro:

4 lentelė. Investicijų pokytis per 2018 metus Biržų rajono savivaldybės administracijoje.

Pavadinimas	Įsigijimo savikaina, EUR	Investicija nuosavybės metodu			2017 IV ketv. esantis bendras pokytis	2018 12 31 esantis bendras pokytis	Pokytis per 2018 m.
		2018 m. IV ketv.					
		Nuosavas kapitalas	proc	mūsų dalis			
SĮ Biržų agrolaboratorija	25716,81	38994,00	100,00	38994,00	9150,19	13277,19	4127,00
UAB Biržų autobusų parkas	138341,92	135411,00	100,00	135411,00	38100,08	-2930,92	-41031,00
UAB Biržų šilumos tinklai	2410543,52	1951889,00	100,00	1951889,00	-453867,52	-458654,52	-4787,00
UAB Biržų vandenys	5408743,36	5888727,00	93,1144	5483252,81	31408,66	74509,45	43100,79
UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras	40449,20	1311251,00	11,79	154596,49	52652,54	114147,29	61494,75
UAB Biržų butų ūkis	12113,30	64008,00	40,40	25859,23	6833,49	13745,93	6912,44
UAB Biržų komunalinis ūkis	35326,35	244159,00	34,09	83233,80	46459,31	47907,45	1448,14
VISO	8071234,46	9634439,00		7873236,34	-269263,25	-197998,13	71265,12

Informacija apie kontroliuojamus, asocijuotus ir kitus subjektus pateikiama 6-ojo VSAFAS (14-15 psl.), (58-59 psl.) prieduose.

Pastaba Nr. 4. Biologinis turtas (P07 30-32 psl.). Informacija apie biologinį turtą pateikiama 16-ojo VSAFAS 3 (32 psl.) priede. Remiantis Biržų rajono savivaldybės biologinio turto ir mineralinių išteklių apskaitos ir vertinimo tvarkos aprašo 49 p., pirmą kartą registruojant parkus ir skverus savo apskaitoje kaip biologinį turtą, nustatomas parkų ir skverų želdinių vienetas ir jis įvertinamas atkuriamąja verte. 2018 m. buvo gauta informacija apie įvertintus skverus: Žvejų skveras – 848202,50 eurų ir Žemiečių parkas – 108495 eurų. Kadangi šie parkai yra miesto teritorijoje, buvo išbrauktas iš apskaitos anksčiau pajamuotas biologinio turto vienetai. Pagal seną apskaitos tvarką liko tik Vabalninko seniūnijoje užpajamuotas biologinis turtas, nes iki 2018 m. pabaigos neatliktas parkų ir skverų įvertinimas.

Pastaba Nr. 5. Atsargos (P08 33-36 psl.). Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 8 VSAFAS „Atsargos“ 1 (35 psl.) priede.

Atiduotas naudoti inventorius yra nurašytas iš balanso, jo vertė įtraukta į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Sumažintos atsargų vertės nebuvo, atkurtos sumažintos atsargų vertės nebuvo. Trečiųjų asmenų laikomų atsargų nėra. Strateginių ir neliečiamųjų atsargų nėra.

Ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti (34 psl.), balansinė vertė 60.035,41 eurai. Biologinio turto, skirto pardavimui, nėra.

Apie valstybei nuosavybės teise priklausančio savivaldybės patikėjimo teise valdomas atsargas informacija pateikiama 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ 3 (36 psl.) priede.

Reikšmingų sumų, pateiktų „Atsargų vertės pasikeitimo per ataskaitinį laikotarpį“ detalizavimas pateiktas 35 psl.

Pastaba Nr. 6. Išankstiniai apmokėjimai (P09 37-38 psl.). Informacija apie išankstinius apmokėjimus pateikiama 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ 6 (38 psl.) priede. Išankstiniai apmokėjimai sudaro 10.614,29 eurų. ES projekto (Kompleksinės paslaugos šeimai Biržų rajone) vykdymui projekto partneriams avansu pervestos lėšos ir 1.464,57 eurai nebuvo panaudoti. Išankstiniai mokėjimai už prekes ir paslaugas:

5 lentelė. Išankstiniai mokėjimai pagal padalinius.

Biržų miesto seniūnija	
UAB Imlitex	3,86
Nemunėlio Radviliškio seniūnija	
UAB Imlitex	150,91
Pačeriaukštės seniūnija	
UAB Imlitex	309,77
Pabiržės seniūnija	
UAB Imlitex	179,50
AB "Energijos skirstymo operatorius"	48,22
Papilio seniūnija	
UAB Imlitex	47,89
UAB Varle	280,90
Parovėjos seniūnija	
UAB Imlitex	152,49
AB Energijos skirstymo operatorius	48,22
Širvėnos seniūnija	
UAB Imlitex	270,70
UAB Biržų vandenys	3,09
Vabalninko seniūnija	
UAB Imlitex	29,29
UAB Biržų vandenys	46,78
UAB Kesko senukai Lithuania	65,20
UAB AJ Produktai	187,55
UAB Pigu	159,00
UAB Vigada	1.343,10
Administracija	
UAB Tele2	7,27
Valstybės įmonė Registrų centras	1.977,85
UAB Musonas	227,00
UAB Norgauda	5,74

UAB MK Trade LT	429,49
UAB OFFI LT	3.175,77
Iš viso:	9.149,59

Ateinančių laikotarpių sąnaudos sudaro 4194,36 eurus (2019 m. prenumerata ir projekto Kompleksinės paslaugos šeimai Biržų rajone finansavimas):

6 lentelė. Ateinančių laikotarpių sąnaudos pagal padalinius.

Širvėnos seniūnija	
AB Lietuvos paštas	190,33
Vabalninko seniūnija	
UAB Biržiečių žodis	56,40
Administracija	
UAB Verslo žinios	271,74
AB Lietuvos paštas	579,87
UAB Ūkininko patarėjas	119,40
Lietuvos vaikų dienos centrų asociacija	65,00
UAB Šiaurės rytai	198,00
VĮ Savivaldybių žinios	514,80
UAB Biržiečių žodis	132,00
Labdaros ir paramos fondas Vilties šviesa	968,79
UAB Lexnet	392,04
VšĮ Pagalbos centras	705,99
Iš viso:	4.194,36

Pastaba Nr. 7. Per vienus metus gautinos sumos (P10). Per vienerius metus gautinų sumų įsigijimo savikaina ir balansinė vertė pateikiama 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 7 (39 psl.) priede. Per vienerius metus gautinos sumos yra 1.427.139,50 eurai:

- gautinos sumos už turto naudojimą – 191.425,70 eurai (176.735,14 eurai – už žemės nuomą, 14.690,56 eurų – už turto nuomą (pagrindė socialinio būsto);
- 269,17 eurų – už suteiktas paslaugas (seniūnijų – patalpų šildymas);
- 1.051.048,67 – eurai sukauptos gautinos sumos;
- 7.811,14 eurų – gautini delspinigiai už valstybinės žemės nuomą;
- 385 eurai – gautinos pajamos iš administracinių baudų;
- 176.550,48 eurų – kitos gautinos sumos (išieškotinos sumos už padarytą žalą – 5.104,66 eurai, kitos gautinos sumos – 3.020,61 euras (delspinigių už žemės nuomą permoka, kitų įstaigų komunalinių patarnavimų kompensuotinos sumos).

Pastaba Nr. 8. Informacija apie pinigų ir pinigų ekvivalentus (P11). Informacija pateikiama 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 8 (40 psl.) priede. Pinigų likutį (231.257,75 eurai) sudaro gautos lėšos projektams: Biržų Astravo dvaro sodytos parko sutvarkymas – 174.840,53 eur, proj. Kompleksinės paslaugos šeimai Biržų rajone – 1.715,84 eur, proj. Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims, įgyvendinimas Biržų rajone – 2.167,91 eurai, proj. Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtojimas, modernizuojant Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokyklos ir Biržų rajono kūno kultūros ir

sporto centro infrastruktūra – 29.582,77 eurai, žemės nuomos mokestis – 20,01 eur, sutarties vykdymo užstatas – 1.474,82 eurai, sutarties nevykdymo mokestis – 19.793,46 eurai, ir kt.

Pastaba Nr. 9. Finansavimo sumos (P12). Finansavimo sumų detalizavimas pateikiamas pagal 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 (41 psl.) ir 5 (42 psl.) priedus.

Pastaba Nr. 10. Įsipareigojimai (P13, P14, P17 43-49 psl.).

Ilgalaikius įsipareigojimus (43-45 psl.) 210.798,35 eurus sudaro: mokėtinas žalos atlyginimas – 1.554,95 eur, neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensavimui – 26.007,79 eur; socialinio draudimo mokesčio mokėjimui – 8.034,67 eur, socialinių būstų renovacijai gautas kreditas, kurį kompensuoja BETA – 175.200,94 eur.

Trumpalaikiai įsipareigojimai sudaro 1.457.610,13 eurų:

- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis: mokėtinas žalos atlyginimas – 1.598,76 eurai; neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensavimui – 26.007,81 eurai; socialinio draudimo mokesčio mokėjimui – 8.034,70 eurai; ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis: socialinio būsto renovacijai suteikto kredito dalis, kurią kompensuoja BETA – 11.494,21 eurai;

- socialinių išmokų mokėjimui – 519.382,16 eurai;

- pervestinos sumos – 9.078,28 eurai (žemės nuomos mokestis – 201,12 euras, pervestinos sumos gautinos už pavogtą turtą (traktoriaus šluota) - 235,75 eurai, Vabalninko seniūnijos pervestinos atgautinos sumos už padarytą žalą – 4.335,76 eurai, kitų įstaigų kompensuojamos komunalinės paslaugos – 3.843,04 eurai;

- tiekėjams mokėtinos sumos – 263.516,03 eurų;

- mokėtinos sumos darbuotojams ir socialinio draudimo įmokoms – 2.036,30 eurai;

- mokėtini mokesčiai (D. Vinickiui (pateikė ieškinį ir atsisako pateikti banko sąskaitos numerį) žyminio mokesčio kompensavimas) – 134,09 eurai;

- gauti išankstiniai mokėjimai (darbų sutarties įvykdymo užtikrinimui – 1.474,82 eurai);

- kiti trumpalaikiai įsipareigojimai – 606.222,97 eurai: 176.735,14 eur – už žemės nuomą; 7.811,14 eur – žemės nuomos delspinigiai. 168.074,55 eur – rinkliava už atliekų surinkimą, 249.860,91 eurų – sukauptos atostoginių, išeitinių kompensacijų; išmokos tarybos nariams ir garbės piliečiui J. Mekui (nepateikė banko sąskaitos) – 753,01; socialinio būsto renovacijai suteikto kredito gautinos įmokos, kurias kompensuoja BETA – 1.104,87 eur ir kt.

Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas pateikiama 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 12 (49 psl.) priede.

Pastaba Nr. 11. Grynasis turtas (P11). Informacija apie grynojo turto pokyčius pateikiama 4-ojo VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ 1 (3 psl.) priede. Tikrosios vertės rezervo pokytį įtakuoja: rezervas padidėjo dėl žemės tikrosios vertės perskaičiavimo – 37,65 eurai.

2. Veiklos rezultatų ataskaitos pastabos

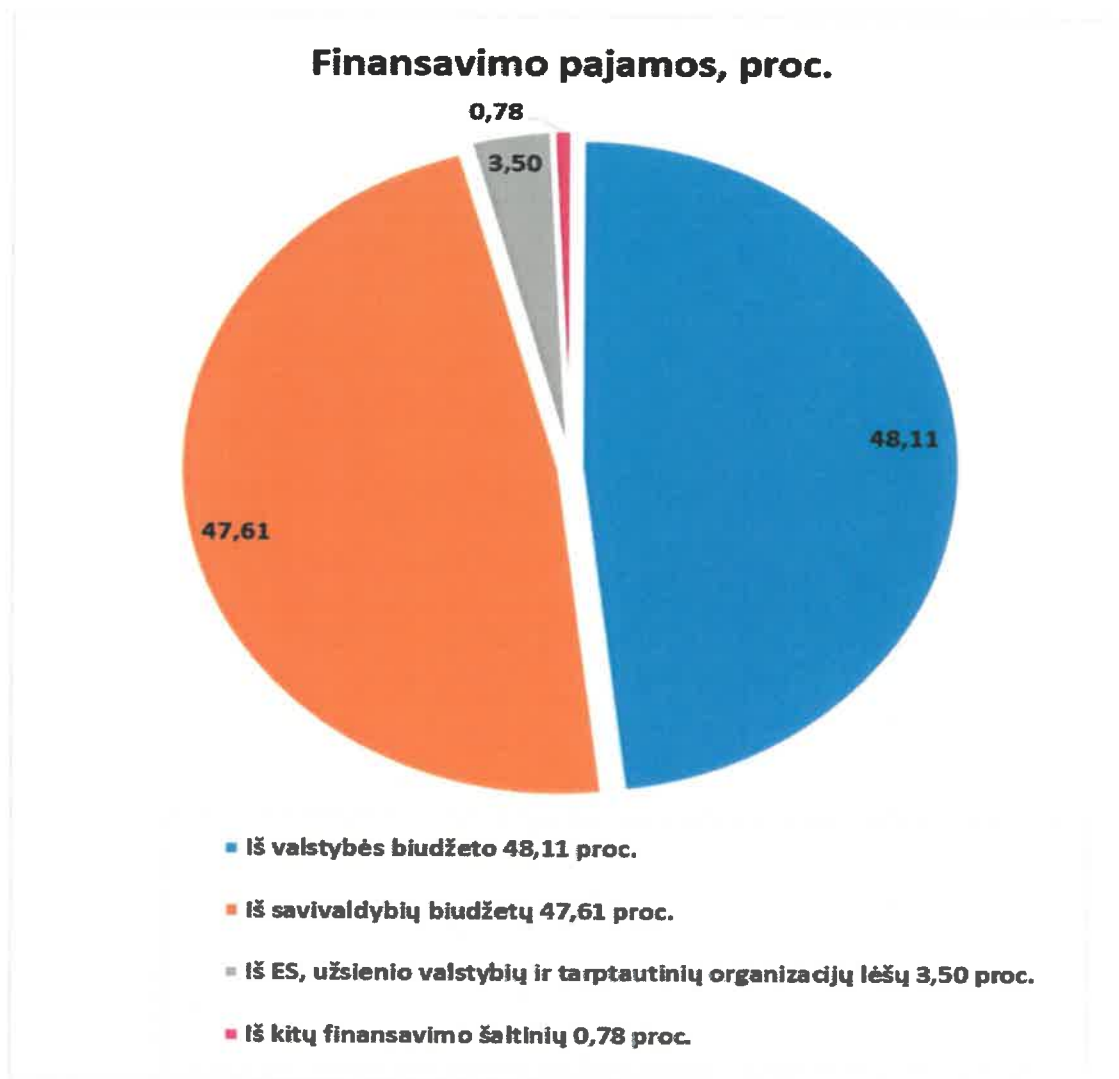
Veiklos rezultatų ataskaita – 3-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 (10 psl.) priedas.

Pastaba Nr. 12. Finansavimo pajamos

Per 2018 m. priskaičiuota finansavimo pajamų suma 15.787.877,79 eurai. Finansavimo pajamų detalizavimas pateikiamas 3 VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priede (10 psl.). Finansavimo pajamų struktūra pateikiama 1 paveiksle.

2018 metų finansavimo pajamų struktūros didžiausias pokytis (lyginant su 2017 m.) apie 5 proc.: sumažėjo savivaldybės biudžeto finansavimo pajamos (nuo 53,16 iki 47,61

proc.), o valstybės išaugo (nuo 42,89 iki 48,11 proc.). Šį pokytį įtakojo socialinių išmokų, mokamų iš valstybės finansavimo šaltinio (išaugo išmokos vaikams), pokytis.

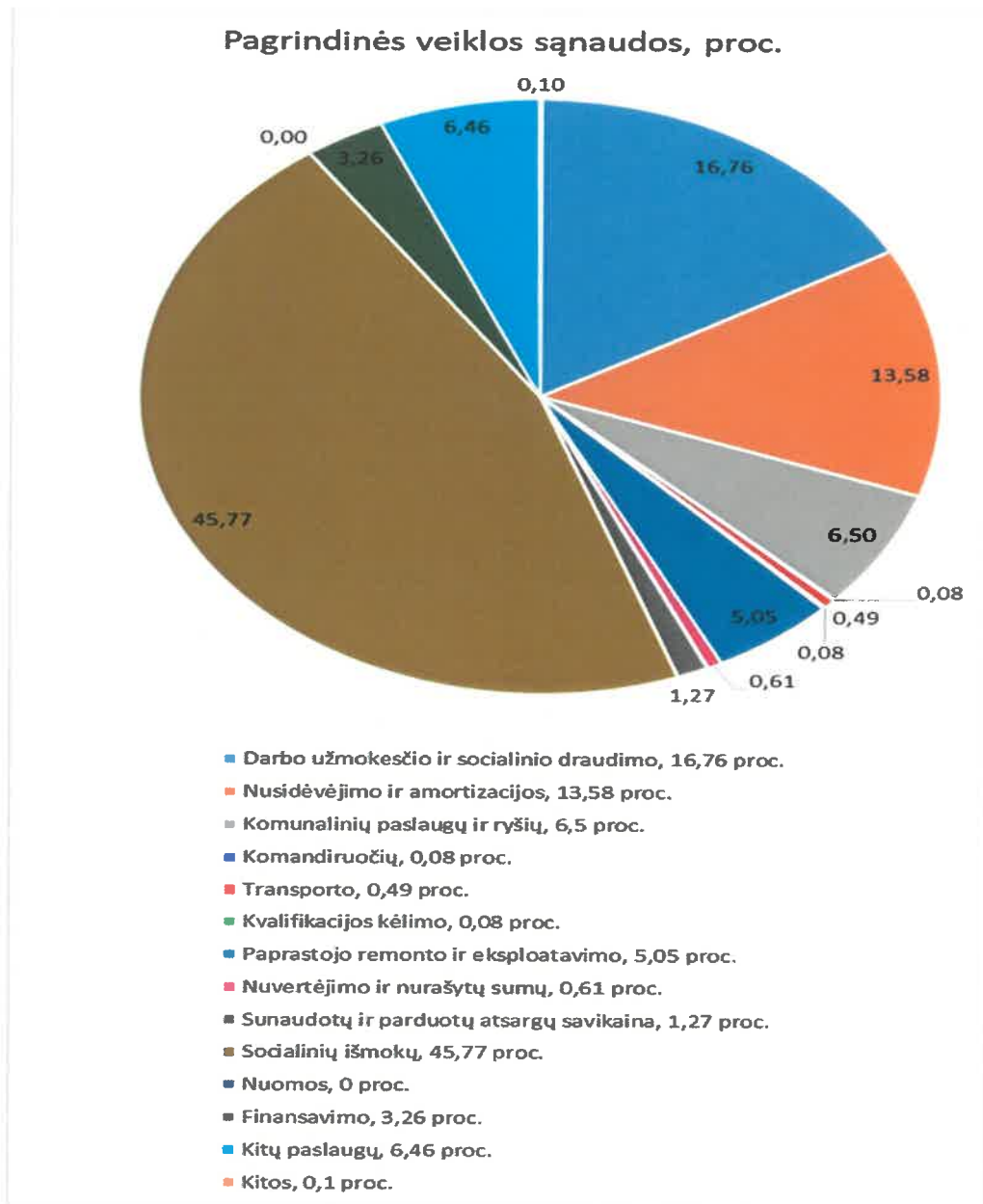
1 pav. 2018 m. finansavimo pajamų struktūra.

Kitos pagrindinės veiklos pajamos (P21) – 1.059.798,56 eurai. Detalizavimas pateiktas 10 VSAFAS 1 priede (51 psl.): žemės nuomos mokestis – 306.778,57 eurai, rinkliavos – 753.019,99 eurų (vietinės – 716.863,03 eur (iš jų už atliekų surinkimą – 691.074,55 eur), valstybinės – 36.156,96 eur).

Pastaba Nr. 13. Pagrindinės veiklos sąnaudos (P02, P22 10, 53-54 psl.). Pagrindinės veiklos sąnaudas sudaro 15.818.190,87 eurų. Pagrindinės veiklos sąnaudų detalizavimas pateikiamas 3 VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priede (10 psl.). Didelę dalį sąnaudų sudaro socialinių išmokų sąnaudos – 7.239.277,52 eurai: iš valstybės biudžeto: šalpos išmokos – 2.689.434,64 eurai, parama maisto produktais – 134.361,16 euras, išmokos vaikams – 2.101.518,28 eurų, transporto išlaidų kompensacija – 5.619,17 eurų, socialiai išskirtiniams asmenims – 17.399,14 eurai, mirusiojo artimiesiems – 152.322,58 eurai, mokinio reikmenims įsigyti – 42.009 eurai; iš savivaldybės biudžeto: socialiai išskirtiniams asmenims – 1.352.090,57 eurų, būsto šildymo ir vandens kompensacijos – 486.039,24 eurai, kitų socialinių išmokų – 44.409,03 eurai, kredito, daugiabučiam namui atnaujinti, dalies ir palūkanų sąnaudos – 179.884,67 eurai, būsto

pritaikymo neįgaliesiems – 7.362,20 eurai, šeimynų dalyvių išlaikymo – 12.912 eurų ir kitų – 13.600 eurų.

Sąnaudų struktūra pateikiama 2 paveiksle.

2 pav. 2018 m. pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra.

2018 m. ryškesni pokyčiai sąnaudų bendroje struktūroje pastebimi socialinių išmokų sąnaudų (padidėjo 9,71 proc.) ir finansavimo sąnaudų (sumažėjo 13,66 proc.). Nuo 2018 m. sausio 1 d. pasikeitė Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas, pagal kurį pradėta mokėti kas mėnesinę išmoką vaikui. Per 2018 metus ši išmoka sudarė 1,3 tūkst. eurų. Taip pat pasikeitė būsto šildymo išlaidų vandeniui kompensacijos gavėjų skaičius. Jis išaugo, nes pasikeitė valstybės remiamų pajamų dydis – nuo 102 iki 122 eurų. Dėl šių priežasčių išaugo socialinių išmokų sąnaudos. Finansavimo sąnaudos 2018 metais sumažėjo, nes viešoji įstaiga Vaiko užuovėja nuo 2017 m. rugsėjo mėnesio tapo 100 proc. savivaldybės viešąja įstaiga ir buvo įtraukta į VS subjektų sąrašą. Nuo šio momento šiai įstaigai teikiamas finansavimas apskaitoje atvaizduojamas kaip perduotas finansavimas. Iki 2017 m. rugsėjo

mėnesio VŠĮ Vaiko užuovėjai teikiamas finansavimas apskaitoje buvo atvaizduojamas kaip finansavimo sąnaudos. Komunalinių paslaugų sąnaudos išaugo dėl komunalinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir šalinimo išlaidų.

2018 m. sąnaudų struktūros palyginimas su 2017 m. patirtų sąnaudų struktūra pateikiamas 7 lentelėje.

7 lentelė. Sąnaudų struktūros pokytis.

Sąnaudų rūšis	2018 m.	2017 m.	Pokytis (2018 m.-2017 m.)
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	16,76	17,20	-0,44
Nusidėvėjimas ir amortizacija	13,58	12,89	0,69
Komunalinės paslaugos ir ryšiai	6,50	4,11	2,39
Komandiruotės	0,08	0,06	0,02
Transporto sąnaudos	0,49	0,48	0,01
Kvalifikacijos kėlimas	0,08	0,09	0,00
Paprastasis remontas ir eksploatavimas	5,05	3,56	1,50
Nuvertėjimo ir nurašytos sumos	0,61	-0,01	0,62
Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	1,27	1,28	-0,01
Socialinės išmokos	45,77	36,06	9,71
Nuomos	0,00	0,00	0,00
Finansavimas	3,26	16,91	-13,66
Kitos paslaugos	6,46	7,33	-0,87
Kitos	0,10	0,05	0,05

Pagal segmentus informacija pateikiama 25 VSAFAS „Segmentai“ priede (16-17 psl.).

Pastaba Nr. 14. Kitos veiklos pajamos (P21 52 psl.). Kitos veiklos pajamos yra 82.333,84 eur: socialinio būsto ir kitų patalpų nuoma – 45.956,18 eurų, už suteiktas paslaugas – 3.316,44 eurai, parduota mokyklinė dokumentacija – 365,28 eurai, ilgalaikio turto pardavimo pajamos – 6.640,39 eurų, pajamos iš administracinių baudų – 6.137,20 eurai, už sutarčių nevykdymą – 18.935,09 eurai, už laiku neatliktus darbus – 580,62 eurų, pagal Biudžeto skyriaus 2019 02 25 raštą Nr. 4B-9 – 402,64 eurai. Detali informacija pateikiama 10 VSAFAS 2 priede (52 psl.).

Pastaba Nr. 15. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas (P23 55-56 psl.). Informacija pateikiama 6 VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ 4 priede (56 psl.). Baudų ir delspinigių pajamos – 1.091,66 euras, žemės nuomos delspinigiai – 1.791,95 euras, pervestinos pajamos – 1.710,19 eurų, baudų ir delspinigių sąnaudos – 75,85 eurai (SODRA’i -1,55 eur, susiję su renovuojamo socialinio būsto – 74,30 eur), palūkanų sąnaudos – 5.810,02 eurai (renovacijos – 5.766,21; žalos atlyginimo – 43,81).

4. Pinigų srautų ataskaitos pastabos (P02)

Pinigų srautų judėjimas pateiktas 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priede (4 -5 psl.). Išmokas sudaro apmokėtos veiklos sąnaudos.

5. Kita pastabų informacija

Informacija pagal segmentus pateikiama 25 VSAFAS „Segmentai“ priede (16-17 psl.).

2018 metais buvo įsigytos paslaugos iš įstaigų, kurių savininko teises (ar dalį) turi Biržų rajono savivaldybės administracija: savivaldybės įmonės Biržų agrolaboratorija –

1.086 eurus, UAB Biržų autobusų parkas – 37.2886 eurus (transporto nuoma - 830 eurų, mokinių pavėžėjimas – 207.810 eurų, senjorų ir neįgaliųjų važiavimo išlaidų kompensavimas – 44.000 eurų), UAB Biržų vandenys – 15.981 euras, UAB Biržų butų ūkis - 35.793 eurai (patalpų remontas -26.690 eurų ir kitos paslaugos -9.100 eurų), UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras – 516.508 eurai, UAB Biržų komunalinis ūkis – 327.158 eurai.

Atidėjimų, neapibrėžtų įsipareigojimų, neapibrėžto turto nėra.

Numatomas ar jau vykstantis viešojo sektoriaus subjekto restruktūrizavimas, numatomas veiklos nutraukimas – nėra.

Sprendimai dėl teisinių ginčų – nėra.

Reikšmingi įvykiai po paskutinės tarpinio ataskaitinio laikotarpio dienos – nėra.

Vykdomi gyvenamųjų namų renovacijos projektai. Tarp renovuojamų gyvenamųjų patalpų pateko ir Biržų rajono savivaldybės socialinio būsto butai. Informacija apie būsto vertės pokyčius finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta pagal gautą informaciją iš UAB „Šilumos tinklai“ (projekto vykdytojo). Priedai apie socialinio būsto vertės pasikeitimą, paskolos, suteiktos renovacijai terminų iššifravimą (dengia BETA) pateikiami 60-61 psl.

Administracijos direktorius

Rolandas Žagaras

Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja

Irena Petronienė